

رئاسة الشؤون الدينية
بالمسجد الحرام والمسجد النبوي

НОХЧИЙН

شيشاني

رَسُولُ الْإِسْلَامِ مُحَمَّدٌ ﷺ

Исламан Элча Мухьаммад, АллахӀера салам-маршалла хуьлда цунна

Аль-Хьарам маъждиган а,
Пайхамаран (ﷺ) маъждиган а
динан гуллакхийн урхаллан Илманан комитет

ح) جمعية خدمة المحتوى الإسلامي باللغات ، ١٤٤٨هـ

جمعية خدمة المحتوى الإسلامي باللغات
رسول الإسلام محمد - شيشاني. / جمعية خدمة المحتوى
الإسلامي باللغات - ط ١. - الرياض، ١٤٤٨هـ
٢٨ ص ٤ : اسم

رقم الإيداع: ١٤٤٨/٤١٦٢
ردمك: ٩٧٨-٦٠٣-٥١٧-٤٨٥-٥

رَسُولُ الْإِسْلَامِ مُحَمَّدٌ ﷺ

Исламан Элча Мухьаммад, АллахIера салам-маршалла хуьлда цунна

اللَّجْنَةُ الْعِلْمِيَّةُ

رِئَاسَةِ الشُّؤْنِ الدِّيْنِيَّةِ بِالمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَالمَسْجِدِ النَّبَوِيِّ

Аль-Хьарам маъждиган а, Пайхамаран (ﷺ)
маъждиган а динан гIуллакхийн урхаллан
Илманан комитет

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Исламан Элча Мухъаммад, АллахІера салам-маршалла хуълда цунна

Къинхетаме а, Къинхетам бийриг а волчу АллахІан цІарца Исламан Элча Мухъаммадах (Делера салам-маршалла хуълда цунна) лаъцна доцца дакъа, цу чохъ билгалдохуш: цуънан цІе а, тайпа а, даймохк а, зуда ялор а, элчаналла а, цо нах кхойкхуш хилла долу дин а, пайхамараллин билгалонаш а, шариІат а, цуънан мостаІаша цуънца лелийна йолу юкъаметтиг а.

1- Цуънан цІе а, тайпа а, иза вина а, кхиъна а волу меттиг.

Исламан Элча – иза ХІашиман Іабдул-МуттІолибан ІабдуллахІан кІант Мухъаммад ву, ИбрахІиман кІентан ИсмаІилан тІаъхъенах волу, Делера салам-маршалла хуълда царна.

Иштта, АллахІан пайхамар ИбрахІим (Делера салам-маршалла хуълда цунна) Шема-махкара Макка кхечира, цуънца шен зуда ХІажар а, аганахъ волу шен кІант ИсмаІил а вара. Сийлахъ-Везачу АллахІан омрица цо и шиъ Маккахъ Іа ховшийра. Ткъа и кІант воккха хилча, ИбрахІим-пайхамар (Делера салам-маршалла хуълда цунна) юха а Макка веана, шен кІантаца ИсмаІилца (Делера салам-

маршалла хуьлда цаьршинна) цхьаьна КаIбат – Сийлахь ЦIа – дира. Оцу ЦIийнан гонаха адамаш гулдала а, деба а доладелира, ткъа Макка Iаламийн Делана Ибадат дечеран а, хьаьж кхочушдан луучеран а коьрта меттиг хилира. Дуккха а бIешерашкахь адамаш, ИбрахIим-пайхамаран (Делера салам-маршалла хуьлда цунна) динехь лаьтташ, АллахIана Ибадат деш а, Иза цхьаь веш а схьадехира.

ТIаккха, цул тIаьхьа, тилар хилира, Iарбойн ахIайренан хьал а, шен гонаха йолчу дуьненан кхечу мехкийн хьолах тера дара. Цигахь гучадевллера деланаш лелоран гIуллакхаш: цIунашна Ибадат дар а, йоIарий дийна дIабохкар а, зударшна зулам дар а, харц тоьшалла дар а, чагIар малар а, боьха леларш дар а, бo беран бахам баар а, риба эцар а...

Кху меттехь, оцу гуонаха в.э. 571-чу шарахь дуьнен чу ваьлла Исламан Элча Мухьаммад, IабдулIахIан кIант, ИбрахIиман кIентан ИсмаIилан тIаьхьенах волу – Делера салам-маршалла хуьлда царна. Иза дуьнен чу валале хьалха кхелхина цуьнан да, ткъа нана – иза ялх шо долуш. Цуьнан девашас Абу ТIалиба доладеш, бо бер а, миска а волуш кхиьна иза. Шен рицкь шен куьйга къахьoьгуш латтош хилла цо.

2- Беркатечу Сийлахь йолчу зудица долу беркате захало

Цунна ткъе пхиъ шо долуш, цо Маккарчу зударшлахь уггаре а сийлахь йолчу Хувайлидан йоI Хадижат (АллахI реза хуьлда цунна) йалийра. Цуьнах цуьнан хилира диъ йоI, ши кIант а. Цуьнан ши кIант жималлехь волуш кхелхира. Шен зудчуьнца а, доьзалца а иза чIогIа кIеда-мерза а, безаме а вара. Цундела цуьнан зудчунна Хадижатна иза чIогIа везара, цуьнан а иза иштта чIогIа йезара. Иза кхелхинчул тIаьхьа дуккха а шераш даьлча а, цо иза йиц ца йира. Цо уьстагI а бой, иза Хадижатан (АллахI реза хуьлда цунна) доттагIашна дIасабоькъяура, царна сий деш а, цунна лерам беш а, цуьнга болу безам ларбеш а.

3- Вахъйу доладалар

АллахIан Элча Мухьаммад (Делера салам-маршалла хуьлда цунна), Аллаха и кхоьллинчу хенахь дуьйна, сийлахьчу гIиллакхехь вара. Цуьнан къомо цунах Бакълуьйриг-Тешамениг олура. Цо цаьрца сийлахьчу гIуллакхашкахь дакъалоцура, ткъа цара лелош хиллачу цIу-ламасталлин гIуллакхех цунна гамо яра, царна юкъахь дакъа а ца лоцура.

Ткъа иза Маккахь волуш шовзткъа шаре кхаьчча, Аллаха иза Элча хилийта хаьржира. Цунна тIе Джибрил малик – IалайхIис-салам –

веара, Къуръан чуъра дуъххъара доссийначу
суратан хьалхарчу аяташца, уьш Сийлахь-
Везачун дешнаш ду:

﴿اَفْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ ۝۱ خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ ۝۲ اَفْرَأْ وَرَبُّكَ
الْأَكْرَمُ ۝۳ الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ ۝۴ عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ ۝۵﴾

Деша хъайн Делан цIарцIа, Ша [халкъаш]
кхоьллинчу (1).

Адам [нах] цIийн улхах кхоьллинчу (2).

Еша, ткъа хъан Дела Уггаре Комаьрша ву (3).

Ша Къоламца [яздар] Iамийна волу (4)

Цо адамна Iамийна цунна ца хууш хилларг
(5)

[«аль-Iалакъ» сурат: 1-5],

ТIаккха иза шен зудчунна Хадижатна, АллахI
реза хуьлда цунна, тIе веара, дог дегалуш. Цо
цуьнга хилларг дийцира, ткъа цо иза
паргIатваьккхира. Иза а эцна, иза шен девешин
кIантана Варакъат ибн Навфална тIе яхара – иза
керста дин тIеэцна а, Товрат а, Инжил а дешна а
вара –. Хадижата цуьнга элира: «ХIай, сан
девешин кIант, хъайн вешин кIанте ладогIа». ТIаккха
Варакъата цуьнга элира: «ХIай, сан
вешин кIант, хъуна хIун гина?». АллахIан
Элчано, АллахIера салам-маршалла хуьлда
цунна, шена гинарг дийцира цуьнга. ТIаккха
Варакъата цуьнга элира:

(ХIара ву-кх и Дала Мусана доссийна

Намус(Джабраилъ Малик). Дависийла, со оцу хенахъ жима валхъара, хъайн къомо хьо аравоккхучу дийнахъ со дийна а валхъара!». Тлаккха Аллахан Элчано (Делера салам-маршалла хуьлда цунна) элира: «Баккъалла а, цара со аравоккхур вуй?». Цо элира: «Хлаъ, ахъа далийнарг саннарг а дохъуш цкъа а цхъа а стаг веана вац, цунна мостагIалла лелийна бен. Нагахъ оцу дийне со кхачахъ, ас хъуна чIогIа гIоьнчалла дийр ду)».

Маккахъ а цунна [ﷺ] тIе Къуръан доссар сецна ца Iара. Иза Iаламийн Делера Джибрил-малико (IалайхIис-салам) доссадора, элчаналлин кхетамаш а, хаамаш а луш.

Иза [ﷺ] шен къам Исламе кхойкхуш а вара, ткъа цуьнан къомо иза дIа а теттира, цуьнца мостагIалла а лелийра. Цара цунна, пайхамаралла дIатосуриг, хъал а, паччахьалла а кховдийра, амма цо и дерриг а дIатеттира. Цул хъалха хиллачу элчанашка церан къаьмнийн куьйгалхоша ма-аллара, цара а элира цуьнга: «Бозбуунча, харцIуьйриг, тIе хIума кхуллушверг». Цунна готто а йира цара, цуьнан сийлахьчу дегIана тIе а кхидира, цуьнан асхъабашна ницкъ а бира.

Элча (Делера салам-маршалла хуьлда цунна) Маккахъ вара, АллахIе кхойкхуш, къаьстана хъаьждо-заманахъ а, хъаьждан баьхкина болу Iаьрбийн базарашка а лелаш, цигахъ нахаца

цхъана а кхеташ, царна Ислам-дин а кховдош.
Цо уыш дуьненан хIумаца а, я куьйгаллица а ца
тебира, турца кхерам а ца туьйсура, иштта
цуьнан Iедал а дацара, иза паччахь а вацара.
Шен кхайкхаман юьххьехь дуьйна цо
мостагIашка кхайкхам бора, ша Сийлахь-
Доккхачу Къуръанера далийначунна тераниг
даладе аьлла. ТIаккха цунах теша а тийшира
сийлахьчу асхьабех тешнарш (АллахI реза
хуьлда царна массарна а) .

Маккахь а АллахIа иза сийлахь вина доккхачу
Iаламатца – буса Къудс-гIала кхачаварца а,
тIаккха стигала хьал вакхарца а. Иштта,
бусалбанашна а, керстанашна а гергахь ма-
хьеххара, хууш ду АллахIа Ильяс а, Масихь Iийса
а пайхамарш – Делера салам-маршалла хуьлда
цаьршинна – стигала хьалабахар.

Пайхамара (Делера салам-маршалла хуьлда
цунна) стигалахь АллахIера ламаз даран омра
тIеййцира. Иза бусалба наха дийнахь пхьозза
деш долу ламаз ду. Иштта сийлахь-йолчу
Маккахь кхин цхьа доккха Iаламат а хилира –
иза мушрикашна а гина долу беттан
бекъабалар ду.

Къурайшин керстанаша, цунна мекарлонаш
ян а, нах цунах дIахербан а чIогIа гIерташ, иза
(дин) дIатоттархьама массо а некъ лелош,
Iаламаташ гайтар дехарехь къарцалуш а бара,
ткъа иштта жуьгташка а гIо доьхура, цуьнца

къийсалуш а, нах цунах длатоттуш а шайна гло дийр долу буххаш цаьрга даладайтархьама.

Къурайшин керстанаша бусалба нахана Iазап латторахь совцуш ца хилча, Пайхамара (Делера салам-маршалла хуьлда цунна) царна Хьабаше хIижрат дан пурба делира. Пайхамара (Делера салам-маршалла хуьлда цунна) цаьрга элира: «Цигахь нийсо лелош паччахь ву, цуьнгахь цхьанне а зулам ца хуьлу». Иза керстачу динехь волу паччахь вара. Цундела царех шин тобано Хьабаше хIижрат дира. МухIажираш Хьабаше дIакхаьчча, цара Нажаший паччахьана Мухьаммад Пайхамара (Делера салам-маршалла хуьлда цунна) далийна долу дин дийцира. Цо ислам дин тIеийцира, тIаккха элира: «ХIара а, -ВаллахIи-, Муса пайхамара (Делера салам хуьлда цунна) далийнарг а цхьана хьостара схьадогIуш ду». Цул тIаьхьа цунна а, цуьнан асхьабашна а шен къоман агIора халонаш тIекхета йолайелира.

Хьаьж-хенахь Цунах тешначарна юкъахь бара Мадийнат-шахьарара схьаеьна цхьа тоба нах. Цара Цунна байIат дира Ислам дин тIеэцарна а, Иза шайн гIала дIакхелхича Цунна гIо-накъосталла дарна а; оцу шахьаран цIе (Ясриб) яра. Цул тIаьхьа Цо царех Маккахь бисинчарна Пайхамаран Мадийнат-шахьаре хIижрат дан бакъо елира. Цара хIижрат дира, ткъа Мадийнатехь Ислам даржа доладелира,

цигахь Ислам дин чудаьлла доцу цхьа а цIа ца диссалц.

Пайхамара (Делера салам-маршал хуьлда цунна) Маккахь кхойтта шо АллахIе кхойкхуш дIадаьхьначул тIаьхьа, АллахIа цунна Мадийнате хIижрат дан пурба делира. ТIаккха цо (Делера салам-маршал хуьлда цунна) хIижрат дира, АллахIе кхайкхар дIа а даьхьира. Цигахь тIаьхь-тIаьхьа исламан шариIатан хьукманаш доссо доладелира. Цо шен элчанаш, цаьрца исламе кхойкху кехаташ а долуш, тайпанийн тхьамданашка а, паччахьашка а бахкийта волавелира. Цо элчанаш бахкийтинчарна юкъахь бара: Руман паччахь а, Персойн паччахь а, Мисаран паччахь а.

Мадинат-шахьарахь малх лецира, тIаккха нах кхерабелира. Иза Пайхамаран (Делера салам-маршалла хуьлда цунна) кIант ИбраьхIим кхелхинчу дийнахь нисделира. ТIаккха наха элира: «Малх ИбраьхIим валарна бахьанехь лецира». ТIаккха Пайхамара (Делера салам-маршалла хуьлда цунна) элира:

(إِنَّ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ لَا يَكْسِفَانِ لِمَوْتِ أَحَدٍ، وَلَا لِحَيَاتِهِ، وَلَكِنَّهُمَا مِنْ آيَاتِ اللَّهِ

يُخَوِّفُ اللَّهُ بِهِمَا عَبْدًا).

(Баккъалла а, малх а, бутт а цхьаьннан а валарна я варна ца лоцу, амма уьш-м АллахIан аятех ши аят ду, цаьршинца АллахIа Шен лайш

кхерабо)¹,

Нагахь санна Пайхамар (Делера салам-маршалла хуьлда цунна) харцлужьриг а, харц пайхамар а велахьара, цо сиха нах кхерор бара ша харцварах, олуш: «Малх сан кІант кхалхарна лецира, ткъа со харцвечунна хІун хир ду?».

Ткъа Элча – Делера салам-маршалла хуьлда цунна – шен Дала гІиллакхийн камаьршаллица хаздина ву, Дала цуьнан васф дина Шен дашца:

﴿وَإِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ ۝﴾

Баккъалла а, хьо лекха гІиллакхаш долуш ву.

[Къолам сурат:4],

Иза массо а хазачу гІиллакхца къаьсташ вара: бакълужьраллица, цІеналлица, майраллица, нийсонца, тешамаллица, шен мостагІашца а; комаьршаллица а, къехошна а, мискачарна а, дІабахийтан зударшна а, хьаштахошна а сагІа далар дезарца а; царна нийса некъ гайтарехь хьаьгна хиларца а, цаьрца къинхетаме а, царна муьтІахь а хиларца а. Иштта а хилла, цхьа вевзаш воцу стаг Элча (Делера салам-маршалла хуьлда цунна) лoughуш веача, иза шен асхьабашна (АллахІ реза хуьлда царна) юккъехь Іаш волуш, иза царна юкъара къасто ца велла, хоттуш хилла: «Шух муьлхарг ву Мухьаммад?»

Цуьнан дахар-гІиллакх кхачамаллин а,

¹ Сахьихь Муслим (901)

оъздангаллин а тоълла масал дара, массаърца а юкъаметтиг лелорехъ: мостагъчуьнца а, доттагъчуьнца а, гергарчуьнца а, генарчуьнца а, воккхачуьнца а, жимачуьнца а, стеганца а, зудчуьнца а, акхаройца а, олхазарца а.

Аллахъа цунна дин кхочуш а дина, Элчано а – Делера салам а, маршалла а хуълда цунна – шен хаам кхоччуш дла а кхачийча, иза кхелхина, кхузткъа кхо шо хан йолуш. Царах шовзткъа шо – пайхамараллале хьалха даьккхина, ткъа ткъе кхо шо – пайхамар а, элча а волуш.

Иза длавоьллина Пайхамаран Мадийнат-гъалахъ (Аллахъера салам-маршалла хуълда цунна). Цо ша тлехууш хилла йолу шен клайн вир а, некъахошна сагъийна дладелла латта а доцург, цхъа а даьхни я верас дитина дац.¹

Ислам дин тлеэцна, иза бакъвина, цунна тлаьхъахълоьттинарш дукха халкъ дара. Цуьнан асхъабех бле эзарнал сов стага цуьнца йодиканан хъаьж дира. Иза хилла иза кхалха гергга кхо бутт хьалха. Ткъа иза, тера ду, цуьнан дин ларделла хиларан а, иза даржаран а къайленех цхъаъ хилар. Баккъалла а, исламан мехаллашца а, хьесапашца а цо кхийина болу цуьнан асхъабаш асхъабех уггаре а дикачарех бара: нийсонца а, зуьхъдаллехъ а, суьпаллехъ а, тешамаллехъ а, шаьш тешначу оцу сийлахъчу

¹ Сахъихъ аль-Бухари (4461) 6/15.

динан доьхъа къахъегарца а.

Ткъа цуьнан асхъабех (АллахІ реза хуьлда царна массарна а) иманехъ а, Илманехъ а, Іамалехъ а, ихласехъ а, бакъварехъ а, комаършаллехъ а, майраллехъ а, оьздангаллехъ а уггаре а сийлахъ берш бара: Абу Бакр ас-Сиддикъ, Іумар ибн ал-Хаттаб, Іусман ибн Іаффан, Іалий ибн Абу ТІалиб (АллахІ реза хуьлда царна). Уьш доьхъар цунах тешна а, иза бакъвинчарех а бара. Иштта уьш бара цул тІаьхъа хилла халифаш, цул тІаьхъа динан байракх лелийна болу. Цаьргахъ пайхамараллин башхаллех цхъа а хІума хилла дац, Цо уьш бисинчу шен асхъабашна (АллахІ реза хуьлда царна) юкъахъ цхъана а хІуманца къастийна а бац.

АллахІа лардина Шен Жайна, Иза (Пайхамар ﷺ) деана долу, цуьнан Суннат а, дахар а, дешнаш а, гІуллакхаш а - цо буьйцучу маттахъ. Тарихаьхъ цхъаьннан а дахар ларделла дац, цуьнан (Делера салам-маршалла хуьлда цунна) сийрат ларделларг санна. Ма-дарра аьлча, цо (Пайхамара ﷺ) муха наб йора, хІума йуура, хи молура, велалора бохург а ма ларделла.

Ткъа шен цІа чохъ шен хІусамца муха ду цуьнан лелар?

Цуьнан дерриг хьал лардина, дІаяздина ду цуьнан сиратехъ. Иза – адам а, элча а ву, цуьнгахъ Делан куьцех цхъа а хІума дац. Шена

пайда бан а, я зен дан а ницкъ бац цуьнан.

4- Цуьнан элчаналла

Дуьненан массо маьлехъ ширк а, керсталла а, жлаьхӀалла а дӀасадаьржинчул тӀаьхъа, лаьтта тӀехъ Далла Ибадат дийриг, Цуьнца цхъа а хӀума накъост а ца веш, Жайна охьадоссийначех кӀеззиг нах бен ца бисанчхенахъ, Дала ваййтира Шен Элча Мухьаммад (Делера салам а, маршалла а хуьлда цунна) пайхамаршна а, элчанашна а тӀаьххьарниг а волуш. Дала иза массо Ӏаламнашна нийсачу новкъаца а, бакъ динца а ваййтина, иза массо а динал лакхадоккхуш, ткъа иштта нах цӀунашна Ибадатдаран а, керсталлин а, жлаьхӀаллин а боданаш чуьра тавхьидан а, иманан а нуьре арабахархъама. Цуьнан элчаналла хьалха хиллачу пайхамарийн (Делера салам-маршалла хуьлда царна) элчаналлаш кхочушдеш ду.

Цо кхайкхина, шайна Делера салам-маршалла хуьлда, Нухъ, ИбраьхӀим, Муса, Сулайман, Давуд, Ийса пайхамарша а, элчанаша а кхайкхначу дерриг а хӀумане, аьлча а: Кхиош-кхобуш верг АллахӀ хиларх, Иза Кхолларг, Рицкъ луш верг, Дахар луш верг, Валар луш верг, Паччахьаллин Да хиларх тешаре; гӀуллакхашна урхалла дийриг а Иза хиларх, Иза шай лайшца Къинхетаме а хиларх; иштта, Ӏаламашкахъ дерриг а – вайна гуш дерг а, ца гуш

дерг а – кхоьллинарг АллаhI хиларх, ткъа АллаhI воцург дерриг а Цуьнан кхолламех цхъа кхоллар хиларх тешаре.

Иштта, цо кхайкхам бира цхъана АллаhIана Ибадат даре а, Цул совнах долчунна Ибадат дар дитаре а. Цо tIex cIogIa билгалдаьккхира АллаhI цхъаъ хилар а, Шена Ибадат дарехъ а, Шен долаллехъ а, Шен кхоллараллехъ а, Шен урхаллехъ а Цуьнан накъост цахилар а. Цо иштта билгалдаьккхира, Сийлахъ-Веза волу АллаhIa цхъа а цавинар хилар а, Ша цхъаннах а вина цахилар а, Цуьнан ницкъ болуш я Цунах тера цхъа а цахилар а, Ша кхоллинчу цхъана а xIуманна чу Иза xIуьттущ цахилар а, цуьнах дегI а оьцуш цахилар а.

Цо Делан жайнех тешаре кхайкхира: ИбраhIиман а, Мусан а (Делера салам-маршалла хуьлда цаьршинна) тептарех, Товратах, Забурах, Инжилах. Иштта цо массо а элчанех (Делера салам-маршалла хуьлда царна) тешаре а кхайкхира. Цо лорура, цхъа пайхамар харцвиначо массо а пайхамаршца керстаналла дина хилар.

иштта Цо (Пайхамаро) Массо а нахана АллаhIан къинхетамца кхаъ баьккхира, ткъа иштта АллаhI xIокху дуьненахъ царна тоам бен верг хиларх а, Иза Къинхетаме Кхиош-кхуллуш верг хиларх а, Къематдийнахъ, массо а кхоьллинарш церан кешнера gIовтточу хенахъ,

царна хъесап дийр долуш верг Иза цхъаъ волуш хиларх а. Иштта бусалба нахана церан дикачу Іамалшна итт ах сов ял луш верг Иза хиларх а, ткъа вон Іамална бекхам цунах тер бен хир боцуш хиларх а, царна эхартахъ даиман долу ниІмат хир хиларх а. Ткъа керстаналла а дина, вон Іамалш йинчо шен бекхам кхочур бу хІокху дуьненахъ а, эхартахъ а.

Элчано Мухъаммада (АллахІера салам-маршалла хуьлда цунна) шен элчаналлахъ ца хестийна шен тайпа а, шен мохк а, шен сийлахъ долу са а. Амма Сийлахъ-дезачу Къуръан чохъ пайхамарийн – Нухъан, ИбрахІиман, Мусан, Іийсан (АллахІера салам-маршалла хуьлда царна) – цІерш цуьнан цІе хъехийнчул а дуккхазза сов хъехийна ю. Сийлахъ-дезачу Къуръан чохъ цуьнан ненан цІе а, цуьнан зударийн цІерш а хъехийна йац. Ткъа Къуръан чохъ Мусан нана цкъаннал сов хъехийна ю, ткъа Марьям (АллахІера салам-маршалла хуьлда цунна) ткъе пхийттазза хъехийна ю.

Ткъа Элча Мухъаммад (Делера салам-маршалла хуьлда цунна) ларвина ву шаріатана а, хъекъална а, Іаламана а дуьхьал долчу я дикачу гІиллакхо тІе ца оьцучу массо а хІуманых. ХІунда аьлча, пайхамарш (Делера салам-маршалла хуьлда царна) ларбина бу АллахІера шаьш дІакхачочу хІуман тІехъ, иштта царна тІедиллина ду АллахІан омранаш Цуьнан

лайшна дІакхачор а. Пайхамарийн Дела хиларан йа Делан куьцашкахь долчух цхьа а хІума дац, уьш - кхечу адамех тера адамаш ду, Сийлахь-Везачу АллахІера Шега вахьйу дуссуш хилла болу.

Мухьаммад Пайхамаран (Делера салам-маршалла хуьлда цунна) хаам АллахІера вахьйу хиларан уггаре а доккхачу тоьшаллех цхьаь ду: иза таханлерачу дийне кхаччалц, иза дийна волуш ма-хиллара, цхьа а хийцам а, харцдар а доцуш схьакхаьчна хилар. Цунна тІаьхьахІуьттү миллиардал сов бусалба стаг, цара цуьнан шаріІатан парзаш – ламаз, закат, марха, хьаьж, кхидерш а – кхочушдо, цхьа а хийцам а боцуш.

5- Цуьнан пайхамараллин Іаламаташ а, билгалонаш а, далилаш а.

АллахІа пайхамарш чІагІбо церан пайхамаралла гойтуш долчу аяташца, иштта царна хІиттадо церан элчаналла тешалла деш долу тоьшаллаш а, далилаш а. БаккЪалла а, АллахІа хІора пайхамарна адамаш тешийта тоьал долу аяташ делла. Пайхамаршна деллачу аятех уггаре а сийлахьдерш - иза вайн Пайхамаран Мухьаммадан (Делера салам а, маршалла а хуьлда цунна) аяташ ду. Цунна АллахІа Сийлахь-Дозалла долу КЪуръан делла, иза пайхамарийн аятех КЪематдега кхаччалц дисина долу аят ду. Иштта АллахІа иза чІагІвина

сийлахь-доккхачу аяташца (Іаламаташца).
Элчанан Мухьаммадан - Делера салам а,
маршалла а хуьлда цунна - аяташ дукха ду,
царах ду:

Исраъ а, МиІраж а, беттан бекъабалар а,
йокъалла хІоьттинчу нахана хи далар доьхуш
шен Деле доІа динчул тІаьхьа дукхазза доІа
доссор а.

Клезиг йолчу юурганна а, хинна а беркат дар,
цунах дуккха а халкъан даар а, малар а хилар.

АллахІа шена хаам барца, цхьаннен а
билгаллонца хууш ца хиллачу дІадаханчу
къайленех лаьцна цо дийцар а, пайхамарийн
(Делера салам-маршалла хуьлда царна) шайн
къаьмнашца хилла дийцарш а, Асхьабул-кахІф
дийцар а санна.

ТІейогІучу хенахь хила долчу къайлахчу
хІуманех цо хаам бар а, Сийлахь-Везачу Дала
шега хаам барца, тІаьхьо уьш ма-хиллара
нисделла а долуш, масала, Шема-махкахь
болчарна гина йолу Хьиджаз-махкара арайолу
цІеран хаам, иштта адамаш гІишлош ярехь
вовших хьалхадовлар а.

АллахІ цунна тоъал хилар а, нахах Цо и
ларвар а.

Кхочушхилира Цуьнан ваІданаш Шен
асхьабашна, Цо цаьрга ма-аллара:

(لَتُمَتَّحَنَّ عَلَيْكُم فَارِيسُ وَالرُّومُ، وَلَتَنفَقَنَّ كُنُوزُهُمَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ).

(Шуьга дIаеллалур ма ю Парси а, Рум а, ткъа аша цу шиннан хазнаш а АллахIан некъахь харжиййр ма ю).

АллахIа иза малайкашца тIечIагIвар.

Пайхамарша (Делера салам-маршалла хуьлда царна) шайн къаьмнашка Мухъаммад Пайхамаран (Делера салам-маршалла хуьлда цунна) пайхамараллех лаьцна кхаъ баккхар а, цунах лаьцна кхаъ баьккхинчарех бу Муса а, Давуд а, Сулайман а, Ийса а (Делера салам-маршалла хуьлда царна), Исраилан кIоман юкъара кхиболу пайхамарш а.

Могуш долу хъекъалш муьтIахь хуьлуш долчу хъекъали далилашца а, даьхкинчу масалшца а¹.

XIpa аяташ а, далилаш а, хъекъалан масалш а Сийлахь-долчу Къуръан чохь а, Пайхамаран Суннатехь а даьржина ду. Цуьнан аяташ дагар ма-аллара дукха ду. Ткъа царах кхета луучо Сийлахь-долчу Къуръане а, Суннатан а, Пайхамаран Сиратан а жайнашка хъажийла, царна чохь карор бу-кх оцу айтех лаьцна шеко йоцу хаам.

Нагахь санна и сийлахь-йоккха билгалонаш

¹ XIай нах! Масал далийна [шуна], ладогIа цуьнга. Баккъалла а, шайш аша АллахI [Iад] витина кхойкхурш, цара [цкъа а] кхуллур ма бац моза [цара хIуьу а дича], уьш [цIуйш] цунна [дуьхьа гулъелча а [кхуллур бац]]. Мозано шайх цхьа хIума ядийча, царна цуьнгара схъаяккхалур [ма] яцара и. ЗаьIап [гIийла] хили [ша] лохург а, [ша] лосьхург а. [Хъаьж сурат: 73]

хила-м ца хиллехъара, Іарбойн ахІайрен тіехъ хилла болчу цуънан мостаІашна - Къурайшин кяфиршна а, жуьгташна а, насорашна а - иза харцван а, нах цунах ларбан а аьтто карор бара.

Сийлахъ-Дозалла долу Къуръан – иза АллахІа Мухъаммад Пайхамаре – Делера салам-маршалла хуьлда цунна – вахъий дина Жай-на ду. Иза – Іаламийн Делан къамел ду. АллахІа адамашка а, жинашка а кхайкхам бина, цунах тераниг я цунах тера цхъа сурат даладе аьлла, и кхайкхам таханлерачу дийне кхаччалц а бу. Сийлахъ-Дозалла долчу Къуръано миллионаш адамаш цецбохуш долчу дуккха а мехалчу хаттаршна жьопаш ло. Сийлахъ Къуръан таханлерачу дийне кхаччалц лардина ду, иза доссийначу Іаьрбийн маттахъ, цхъа а элп эшош а доцуш. Иза зорба тоьхна, даржийна а ду. Иза – адамашна тіедеана уггаре а доккха, Іаламате жайна ду, иза деша а, я цуънан маьІнийн гочдар деша а хъакъ долуш. Иза девзина а, цунах тешна а воцчунна дерриг диканиг дІадаьлла.

Иштта Мухъаммад Пайхамаран – Делера салам-маршалла хуьлда цунна – суннат а, цуънан некъ а, дахар а лардина а, дІаделла а ду тешаме болчу дийцархойн зІенашца, иза зорба тоьхна ду Мухъаммад Пайхамара – Делера салам-маршалла хуьлда цунна – бийцинчу Іаьрбийн маттахъ, иза вайна юккъехъ вехаш волуш санна, дуккха а меттанашка гоч а дина ду.

Сийлахь-долу Къуръан а, Пайхамаран – Делера салам-маршалла хуьлда цунна – суннат а Исламан хьукманийн а, шарІан а цхьаъ бен доцу хьоста ду.

6- Элчано Мухьаммада -Делера салам-маршалла хуьлда цунна- деъна долу

ШарІат

Элчано Мухьаммада – Делера салам-маршалла хуьлда цунна – деана долу ШарІ – иза Исламан шарІ ду. Иза Делан шарілатийн а, элчаналлин а тІаьххьарниг ду. Иза шен бух тІехь хьалха хиллачу пайхамарийн шарілаташца тера ду, церан кепаш тайп-тайпана елахь а.

Иза кхачамаллин шарілат ду, иза массо а заманна а, меттигна а догІуш ду. Цуьнгахь адамийн динан а, дуьненан а тодалар ду. Цо чулоцу Іаламийн Делана лайшна тІедоьжна долу массо а Іибадат, ламаз а, закат а санна. Иштта цо адамашна билгалдоху финансийн а, экономикин а, социальни а, политикин а, тІеман а, экологин а юкъаметтигашкахь мегаш дерг а, цамегаш дерг а, иштта адамийн дахарна а, эхартана а оьшуш долу кхин дерг а.

ХІокху ШарІо лардо нехан динаш а, церан цІийш а, сий-ларам а, бахам а, хьекъалш а, тІаьхьенаш а. Цо шен чохь массо а дика гІиллакх а, дикалла а латтадо, иштта массо а вон гІиллакхах а, вонах а ларво. Цо кхойкху адаман

сий-лараме а, юккърчу некъе а, нийсоне а, цѣна даггара хиларе а, цѣаноне а, болх тѣхдика барѣ а, безаме а, нахана дикане лааре а, цѣий Іанор сацоре а, Даймохк кхерамзаллехъ хиларе а, иштта нах бакъо йоцуш кхеро а, дог-этѣо а ца магоре а. Мухъаммад Пайхамар – Делера салам-маршалла хуѣлда цунна – массо а кепара а, куѣцера а долчу зуламна а, талхорна а дуѣхъал тѣом беш вара, иштта тиларшна а, ша ваѣлла Іаш хиларна а, дуѣне дитарна а (рахІбаниййат) дуѣхъал а вара.

Элчано Мухъаммада (Делера салам-маршалла хуѣлда цунна) билгалдаѣккхина, АллахІа адам – боѣрша стаг а, зуда а – сийлахъ дина хилар, цунна цуѣнан ерриг бакъонаш кепатоѣхна хилар, иза шен дерриг харжамашна а, гІуллакхашна а, леларна а жоѣпалле витина хилар, цунна тѣе а дуѣллуш ша-шенна я кхечарна зен долу муѣлххачу а гІуллакхан жоѣпалла. Цо боѣрша стаг а, зуда а иманехъ а, жоѣпаллехъ а, бекхамехъ а, ял хиларехъ а цѣхъатерра бина. ХІокху шаріІатехъ зудчунна – нана а, хІусамнана а, йоІ а, йиша а йолчунна – къаѣсттина терго ю.

Мухъаммад Пайхамара (Делера салам-маршалла хуѣлда цунна) деанчу ШарІо хъѣкъал лардар а, и дохош долу хІума, масала, чагІар малар, хъарам дар а тѣедожийна. Ислам-дино дин хъѣкъална некъ серлабоккху нур лору, адам

шен Делана кхетамца а, хаарца а Ибадат дан дезаш хиларна. Исламан шарло хъекъалан дарж айбина, иза жоьпаллин бух бина, иза харцонан а, жларашна я деланашна глуллакх даран а глоранах парглатдаьккхина.

Исламан шарилато нийса долу Илма сийлахь лору, иштта лаамех цленчу Илманан талламашка а, шега а, Іаламе а хъежаре а, ойна яре а кхойкху. Ткъа Илманан нийса долу жамлаш Элчано (Делера салам-маршалла хуьлда цунна) далийначунна дуьхьал ца доглу.

Шарлахь цхьана а тайпанчу адамашна кхечу тайпанчу адамашна хьалха къастам бац, цу чохь цхьана а къомана кхечу къомал гӀоле хилар дац, хӀетте а, цуьнан хьукманашна хьалха массо а цхьатерра ву. ХӀунда аьлча, адамаш шайн бух-орамехь цхьатерра ду. Цхьана а тайпанан кхечу тайпанал гӀоле хилар дац, цхьана а къоман кхечу къомал гӀоле хилар дац, Делах кхерарца бен. Мухьаммад Пайхамара – Делера салам-маршалла хуьлда цунна – хаийтина, хӀора а бер фитрат тӀехь дуьнен чу долуш ду аьлла. Адамех цхьа а кьинош долуш я кхечун къа верасаллехь долуш дуьнен чу ца волу.

Исламан шарилатехь Дала тоба дар хӀоттийна, иза ду: стаг шен Деле верзар а, къа дитар а. Исламо дӀадоху шел хьалха хилла долу кьинош, тобано а дӀадоху шел хьалха хилла долу кьинош. Цундела стага шен кьинош

адамашна хьалха дIадийца оьшуш дац. Исламехь стагана а, Делана а юккъехь йолу зIе нийса ю, цундела хьуна а, Делана а юккъехь юкъярлонча хила цхьа а ца оьшу. Исламо ца магадо адамех деланаш бар я уьш АллахIан накъостий бар Цуьнан Делаллахь я Iибадатехь.

Мухьаммад Пайхамара (Делера салам-маршалла хуьлда цунна) деана долу шариIато цул хьалха хилла долу массо а шариIат дIадоккхуш ду. ХIунда аьлча, Мухьаммада (Делера салам-маршалла хуьлда цунна) АллахIера деана долу Исламан шариIат – иза Къематде кхаччалц хир долу тIаьххьара шариIат ду, иза массо а Iаламна ду. Цундела цо дIадаьхна шел хьалха хилларг, хьалха хиллачу шариIаташа вовшаш дIадаьхна ма-хиллара. Сийлахь-Веза волу АллахIа Исламан шариIат доцург кхин шариIат къобалдеш дац, иштта Цо къобалдеш дац Мухьаммад Пайхамара (Делера салам-маршалла хуьлда цунна) деана долу Ислам доцург кхин дин. Нагахь цхьаммо Ислам дин доцург кхин дин леладахь, цуьнгара иза къобалдийр дац. Ткъа хIокху шариIатан хьукмийн кIоргера хаарш довза луучо, уьш Исламах лаьцна дуьйцучу тешамечу жайнашкахь лохийла.

Исламан шариIатан Iалашо ю, – иштта массо а Делан элчаналлин Iалашо ма-ярра, – бакъ дино адам лакха а даккхар, цунах Iаламийн Дела

волчу АллахІан ціена лай а веш, иза адаман а, хІуманан а, тиларийн а лайналлех паргіат а воккхуш.

Баккъалла а, Исламан шариат муълххачу а заманна а, меттигна а мегаш ду, цуьнгахь адаман нийсачу пайдех дуьхьалдолуш хІума дац, хІунда аьлча иза адамашна оьшург хуучу АллахІера доссийна ду. Ткъа адамашна оьшу ша-шенчохь нийса долу, вовшийн дуьхь-дуьхьал ца догІу, адамаллина пайдехь долу, адамо хІоттийна доцу, амма АллахІера доссийна долу, адамаш дикаллин а, нийсонан а новкъа нисдеш долу шариат. Нагахь цара цуьнга кхел йайтахь, церан гІуллакхаш нислур ду, уьш вовшийн зуламах а ларлур бу.

7- Цуьнан мостагІаша цуьнан пайденна тешалла дар.

Цхьа шеко йоцуш, хІора пайхамаран хилла шен мостагІий, цуьнца мостагІалла лелош а, цуьнан кхайкхаман некъана дуьхьалхІуьттущ а, нах цунах тешарах юхатухуш а. АллахІан Элчанан Мухьаммадан а - Делера салам-маршалла хуьлда цунна - хилла дуккха а мостагІий, иза дийна волуш а, иза кхелхинчул тІаьхьа а. АллахІа церан массарна а тІехь толам баьккхийтина цуьнга. Бакъдолуш, царах дукхах болчара - ширачу заманахь а, керлачу заманахь а - тІаьхь-тІаьхьа тоьшаллаш дина, иза

пайхамар хиларх а, цул хьалха хиллачу
пайхамарша - Делера салам-маршалла хуьлда
царна - далийнарг саннарг далош веана хиларх
а, иза бакъонца вуйла царна хууш хиларх а.
Амма царах дукхах болчарна иман дилла
новкъарло йина дуккха а бахъанаша, масала:
куьйгалла дезаро, я юкъараллех кхераро, я
шайн даржашца доьзна долу бахам байаро.

Ткъа хастам бу АллахІана - Іаламийн
Деланна.

الفهرس

1- Цуънан це а, тайпа а, иза вина а, кхиъна а волу меттиг.....	2
2- Беркатечу Сийлахъ йолчу зудица долу беркате захало	4
3- Вахъйу доладалар.....	4
4- Цуънан элчаналла	13
5- Цуънан пайхамараллин Iаламаташ а, билгалонаш а, далилаш а.....	16
6- Элчано Мухъаммада -Делера салам-маршалла хуьлда цунна- деъна долу ШарIиат.....	20
7- Цуънан мостагIаша цуънан пайденна тешалла дар.	24

رسالة الحرمين

Message of The Two Holy Mosques

Guidance content for the visitors of the Holy Mosque
and the Prophet's Mosque in languages

978-603-517-485-5

